

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών
Πτυχίο Κοινωνιολογίας

[Με Απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνιολογίας_4 και 5-11-2020]

1 Δομή Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας συγκροτείται από τους ακόλουθους τέσσερεις Τομείς:

Τομέας Γενικής Κοινωνιολογίας,
Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας
Τομέας Κοινωνικής Μορφολογίας
Τομέας Εγκληματολογίας

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος υποστηρίζεται από τα ακόλουθα Εργαστήρια και Ερευνητικά Κέντρα του Τμήματος:

Εργαστήριο Αποκαταστατικής Δικαιοσύνης και Διαμεσολάβησης
Εργαστήριο Αστεακής Εγκληματολογίας
Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Παιδείας και του Πολιτισμού
Εργαστήριο Μελέτης Μετακίνησης Πληθυσμιακών Ομάδων (Πρόσφυγες – Μετανάστες-Διασπορά), Διαπολιτισμικών Σχέσεων και Ριζοσπαστικοποίησης
Εργαστήριο Μελέτης Σύγχρονων Μορφών Επικοινωνίας στην Ευρώπη (ΕΜΣΜΕ)
Ελληνικό Κέντρο Εγκληματολογίας
Κέντρο Βιοπολιτικής
Κέντρο Ιστορικής Κοινωνιολογίας
Κέντρο Κοινωνικής Θεωρίας και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Ερευνας
Κέντρο Κοινωνικών και Οικονομικών Ερευνών
Κέντρο Κοινωνικών και Πολιτισμικών Μελετών
Κέντρο Ποινικών Επιστημών.

2 Τίτλος Σπουδών

Η επιτυχής φοίτηση στο ΠΠΣ του Τμήματος Κοινωνιολογίας οδηγεί στην απόκτηση Πτυχίου Κοινωνιολογίας.

3 Μαθησιακά Αποτελέσματα

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτώνται από την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών είναι:

1. Η κατανόηση του επιστημονικού πεδίου της κοινωνιολογίας και των τρόπων ανάλυσης και ερμηνείας κοινωνικών φαινομένων.

2. Η κατανόηση των θεματικών και μεθοδολογικών συγκλίσεων και αποκλίσεων της Κοινωνιολογίας με άλλες κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες.
3. Η εξοικείωση με έννοιες και γνωστικά και μεθοδολογικά εργαλεία αλλά και με τους δεοντολογικούς κανόνες, απαραίτητα στο σύνολό τους για την επιστημονική και επαγγελματική αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων που θα τους τεθούν κατά την επαγγελματική του πορεία και τις κοινωνικές εν γένει αλληλεπιδράσεις τους.
4. Η εκμάθηση των μέσων και των οδών αναζήτησης και πρόσβασης σε πηγές και βάσεις κοινωνικών δεδομένων και λοιπών μέσων παροχής εξειδικευμένων πληροφοριών.
5. Η βελτίωση του γραπτού τους και προφορικού τους λόγου, της ανάπτυξης επιχειρημάτων και της πειστικής σύνταξης των ερευνητικών τους κειμένων.
6. Η ουσιαστική αφομοίωση των βασικών κοινωνιολογικών εννοιών (δομή, παρέκκλιση, πολιτισμός, ανισότητες, κοινωνική μεταβολή αλλά και πολιτική, θεσμική λειτουργία, ιστορικότητα των φαινομένων, κοινωνικές πρακτικές κλπ) με τρόπο που να μπορούν να αναλύουν κοινωνικά φαινόμενα και να έχουν τα εφόδια για περαιτέρω ανάπτυξη και τροφοδότηση της κοινωνιολογικής σκέψης.
7. Η εμπέδωση της θέσης περί διαρκούς μεταβολής μεθόδων και θεωρίας στις κοινωνικές επιστήμες. Η εντύπωση στο έργο των κλασικών Κοινωνιολόγων είναι ουσιαστική όχι μόνον για την ιστορικότητα της σκέψης αλλά και ως πεδίο άσκησης και συγκριτικής εντύπωσης με θέσεις των σύγχρονων κοινωνικών θεωριών και αναζητήσεων.
8. Η εξειδίκευση σε συγκεκριμένα πεδία της κοινωνιολογικής επιστήμης σε άμεση διασύνδεση με ζωτικά ζητήματα των σύγχρονων κοινωνιών, όπως για παράδειγμα τα πεδία της μετανάστευσης, της κοινωνικής ένταξης και του αποκλεισμού, της κοινωνικής πολιτικής, της πολιτικής της υγείας και της εκπαίδευσης, της λειτουργίας των θεσμών, της παρέκκλισης και του εγκλήματος μέσα από τις σύγχρονες μορφές τους.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- A) Κατέχουν και αναπαράγουν την αποκτηθείσα επιστημονική γνώση γύρω από τις βασικές έννοιες της επιστήμης της Κοινωνιολογίας, τις κυριότερες επιστημονικές κατευθύνσεις, την ιστορική εξέλιξη και τις σύγχρονες τάσεις της επιστήμης σε επίπεδο θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, με ειδική αναφορά στην πρακτική εφαρμογή και τους κλάδους της επιστήμης
- B) Προσεγγίζουν και αναλύουν κριτικά τα γενικά και ειδικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο μελέτης των κοινωνικών φαινομένων και διατυπώνουν αντίστοιχους προβληματισμούς κοινωνιολογικού ενδιαφέροντος
- Γ) Διακρίνουν και αξιολογούν τις κυριότερες επιστημονικές κατευθύνσεις και τις σύγχρονες τάσεις της επιστήμης της Κοινωνιολογίας
- Δ) Εφαρμόζουν την αποκτηθείσα επιστημονική γνώση σε εργασιακό και ακαδημαϊκό περιβάλλον
- E) Αναπτύσσουν καινοτόμες προτάσεις/ιδέες σχετικά τη μελέτη των κοινωνικών φαινομένων

Οι πτυχιούχοι Κοινωνιολογίας σκοπεύουμε να έχουν διαμορφώσει :

- Ικανότητα κριτικού χειρισμού της θεωρητικής σκέψης,
- Δυνατότητα για τη συμμετοχή στην κοινωνική έρευνα (βιβλιογραφική, ποσοτική και ποιοτική).

- Ικανότητα διερεύνησης πρόσθετων πληροφοριών και συστηματοποίησης στοιχείων, από βάσεις δεδομένων.
- Αντίληψη των διαφορών της ελληνικής κοινωνικής οργάνωσης και δομής από τα διεθνή υποδείγματα.
- Προετοιμασία για τον ευσταθή στρατηγικό σχεδιασμό, στις σύγχρονες πραγματικότητες.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνιολογίας θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και την ουσιαστική εκπλήρωση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ΠΔ 199 Α'/2009 που εξασφαλίζει και περιγράφει τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Τμημάτων Κοινωνιολογίας.

4 Προϋποθέσεις Απονομής Τίτλου Σπουδών

Για την απόκτηση του τίτλου σπουδών απαιτείται η φοίτηση επί 8 εξάμηνα σπουδών, η επιτυχής εξέταση σε 44 μαθήματα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών και η συγκέντρωση συνολικά 242 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

5 Διαδικασία Εισαγωγής

Οι φοιτητές/τριες εγγράφονται με βάση τα αποτελέσματα των πανελληνίων εισαγωγικών εξετάσεων, με βάση τα αποτελέσματα των κατατακτικών εξετάσεων πτυχιούχων άλλων πανεπιστημιακών Τμημάτων (σε ποσοστό επί του αριθμού των κατ' έτος εισαγομένων με την διαδικασία των Πανελληνίων εξετάσεων) ή με άλλο τρόπο στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ειδικότερα, οι επιτυχόντες στις κατατακτικές εξετάσεις εγγράφονται στο Α' έτος σπουδών, έχοντας κατοχυρώσει τον βαθμό των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν κατά τις κατατακτικές εξετάσεις. Αναλυτικές πληροφορίες για τα μαθήματα, την ύλη των εξετάσεων, την Εξεταστική Επιτροπή, τον ορισμό βαθμολογητών και ανά-βαθμολογητών αναρτώνται στην ιστοσελίδα του τμήματος.

6 Ακαδημαϊκό Έτος / Εξάμηνα Σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου ημερολογιακού έτους.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει δύο εξάμηνα σπουδών, το Χειμερινό και το Εαρινό, καθώς και τρεις εξεταστικές περιόδους (βλ. κατωτέρω). Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων και των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

Η παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας.

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις 13, το μάθημα θεωρείται, μετά από απόφαση Συνέλευσης, ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται.

7 Πρώτη Εγγραφή

Η φοίτηση στο Τμήμα αρχίζει με την πρώτη εγγραφή του φοιτητή / της φοιτήτριας. Η εγγραφή των φοιτητών και φοιτητριών που εισάγονται, πραγματοποιείται στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και αφορούν σε όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Η εγγραφή των φοιτητών και φοιτητριών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες (μετεγγραφές, κατατάξεις κ.α.) πραγματοποιούνται κάτω από ειδικές προϋποθέσεις, με την προσκόμιση των δικαιολογητικών τα οποία προβλέπονται από αντίστοιχες διατάξεις και σε προθεσμίες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

8 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις του φοιτητή & της φοιτήτριας

Η ιδιότητα του φοιτητή ή της φοιτήτριας αποκτάται με την εγγραφή στο Τμήμα, ενδέχεται να ανασταλεί προσωρινά, κατά την περίοδο διακοπής φοίτησης (βλ. κατωτέρω) και διακόπτεται οριστικά με τη λήψη του πτυχίου ή με τη διαγραφή του/της.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες είναι και θεωρούνται ενήλικες, ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Η φοίτηση είναι δωρεάν. Το Τμήμα δεν χορηγεί υποτροφίες, είναι όμως σε θέση να διαχειρισθεί σε ακαδημαϊκό και εκπαιδευτικό επίπεδο ανάλογες ρυθμίσεις της Κεντρικής Διοίκησης ή/ και του Ελληνικού Δημοσίου, όπως και τυχόν σύνομες πρωτοβουλίες ιδιωτών

Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει δικαίωμα στις παροχές της Φοιτητικής Μέριμνας, για χρονικό διάστημα ίσο με τον ελάχιστο χρόνο που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου, προσαυξημένο κατά δύο (2) χρόνια, δηλαδή για έξι (6) συνολικά χρόνια για το τετραετές ΠΠΣ του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

9 Ακαδημαϊκή (φοιτητική) ταυτότητα

Οι φοιτητές/τριες υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους για την έκδοση της ακαδημαϊκής ταυτότητας (πάσο) στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας, <http://academicid.gov.gr>

10 Διακοπή φοίτησης (αναστολή σπουδών)

Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να διακόψουν, με έγγραφη αίτησή τους, τη φοίτησή τους για όσα εξάμηνα κρίνουν απαραίτητο (όχι όμως περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου). Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά το χρόνο τυχόν διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας. Η αίτηση διακοπής της φοίτησης (αναστολής σπουδών) που αφορά κατ' ελάχιστον σε διάστημα ενός εξαμήνου, υποβάλλεται στην έναρξη του ακαδ. εξαμήνου κατά την περίοδο των εγγραφών για τους/τις νεοεισερχόμενους/νες (πρωτοετείς) φοιτητές/τριες ή κατά την

περίοδο ανανέωσης εγγραφών (δήλωσης μαθημάτων) για τους/τις φοιτητές/τριες των μεγαλύτερων ετών.

11 Εγγραφή σε εξάμηνο / Δήλωση μαθημάτων

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην αρχή κάθε εξαμήνου, σε χρονική περίοδο που ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος, να εγγραφούν ηλεκτρονικά

α) στα μαθήματα τα οποία θα παρακολουθήσουν και στα οποία θα εξεταστούν (διοικητική υποχρέωση)

β) στην ηλεκτρονική σελίδα Openeclass, ή όπως αλλιώς λέγεται το πρόγραμμα ηλεκτρονικής υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος, των μαθημάτων που έχουν επιλέξει (ακαδημαϊκή υποχρέωση),

γ) στο πρόγραμμα «Εύδοξος» για την επιλογή βοηθητικού εγχειριδίου των μαθημάτων στα οποία ενεγράφησαν.

Οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Erasmus+ μπορούν, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου μετακίνησής τους στο εξωτερικό, να δηλώσουν και μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών τους, πέραν αυτών που θα αντιστοιχηθούν με τα μαθήματα τα οποία θα παρακολουθήσουν στο εξωτερικό (σύμφωνα με τη «Συμφωνία Μάθησης» που θα έχουν υπογράψει).

Οι δηλώσεις μαθημάτων των νεοεισερχομένων φοιτητών/τριών υποβάλλονται μετά την εγγραφή τους στο Τμήμα και, σε κάθε περίπτωση, εντός των προθεσμιών, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Εφόσον κάποιος φοιτητής/τρια δεν αξιολογηθεί θετικά σε κάποιο μάθημα, για να έχει το δικαίωμα να επανεξεταστεί ή να επαναξιολογηθεί σε επόμενα ακαδημαϊκά έτη θα πρέπει να δηλώσει εκ νέου το μάθημα αυτό. Δεν είναι δυνατό να προσέλθει σε εξετάσεις φοιτητής/τρια σε μάθημα για το οποίο δεν έχει υποβάλει δήλωση εγγραφής, στις αντίστοιχες περιόδους εγγραφής/ δήλωσης μαθημάτων.

Η Ηλεκτρονική Δήλωση Μαθημάτων δίνει στο φοιτητή/τρια το δικαίωμα παραλαβής σημειώσεων και συγγραμμάτων για τα μαθήματα αυτά και συμμετοχής στις εξετάσεις της 1ης και 2ης εξεταστικής περιόδου για τα εξαμηνιαία μαθήματα που επέλεξε.

Εκπρόθεσμη υποβολή Ηλεκτρονικής Δήλωσης Μαθημάτων δεν γίνεται δεκτή, παρά μόνο για ειδικούς λόγους και εφόσον υποβληθεί στη Συνέλευση του Τμήματος σχετική αίτηση και εγκριθεί από αυτήν.

Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν ολοκληρώσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων, η προϋπόθεση για εκ νέου δήλωση μαθημάτων τα οποία είχαν ήδη δηλώσει σε προηγούμενα εξάμηνα αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος πριν την έναρξη δηλώσεων μαθημάτων.

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τον τρόπο εξέτασης φοιτητών/τριών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Συγκεκριμένα, φοιτητές/τριες με ειδικές μαθησιακές ανάγκες δύναται να εξετάζονται προφορικά, ή γραπτά ή με άλλης μορφής δοκιμασία, κατά περίπτωση και ανάλογα με τις δυνατότητές τους, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησής τους στη Συνέλευση του Τμήματος, συνοδευόμενη από σχετική γνωμάτευση αρμόδιου Φορέα και κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης με τον/την διδάσκοντα/ουσα.

12 Δομή Προγράμματος Σπουδών

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά (Υ), υποχρεωτικά επιλογής (ΕΥ) και σεμινάρια (Σ). Τα πλήρη στοιχεία των μαθημάτων καταχωρούνται στα σχετικά περιγράμματα (σύμφωνα με το πρότυπο της ΑΔΙΠ), τα οποία και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει μαθήματα/ εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 60 πιστωτικές μονάδες ECTS.

Τα μαθήματα κατανέμονται σε εξάμηνα, σύμφωνα με το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο καθορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος κάθε χρόνο για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει μαθήματα/ εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 30 πιστωτικές μονάδες ECTS.

Η πλήρης υιοθέτηση του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών είναι σκόπιμη και ενδεδειγμένη. Όμως, το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν δεσμεύει τους φοιτητές/τριες ως προς τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο και, κατά συνέπεια, κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να καταρτίσει κατά την κρίση του το ατομικό του/της πρόγραμμα μαθημάτων, με τους περιορισμούς που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία, ή από τον παρόντα Κανονισμό ή από συναφείς αποφάσεις της Συγκλήτου ή της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα πλήρη στοιχεία για τη δομή και το περιεχόμενο του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών, ο οποίος είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κατανέμονται ως εξής:

-Σε 22 υποχρεωτικά μαθήματα και

-Σε 22 υποχρεωτικά επιλογής μαθήματα και σεμινάρια τα οποία διακρίνονται σε 5 Θεματικές Ενότητες:

Θ.Ε.1 Γενικού Πλαισίου

Θ.Ε.2 Κοινωνιολογία-Θεωρία και Εφαρμογές

Θ.Ε.3 Εγκληματολογία

Θ.Ε.4 Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Κοινωνία

Θ.Ε.5 Σεμινάρια, Ξένες γλώσσες, Πρακτική Άσκηση, Μ.Ε.Τ.

Στο τρίτο εξάμηνο των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να επιλέξουν μία από τις 3 κύριες θεματικές ενότητες: Θ.Ε.2, Θ.Ε.3 και Θ.Ε.4.

Από την κύρια θεματική ενότητα της επιλογής τους [Θ.Ε.2 ή Θ.Ε.3 ή Θ.Ε.4] πρέπει να δηλώσουν τουλάχιστον 14 από τα προσφερόμενα μαθήματα. Αυτή είναι βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και τη λήψη του πτυχίου.

Τα υπόλοιπα 8 που απαιτούνται ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των 22 υποχρεωτικών επιλογής μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου, μπορούν οι φοιτητές/τριες να τα επιλέξουν από άλλη θεματική ενότητα.

Οι φοιτητές που επιθυμούν να βελτιώσουν το βαθμό του πτυχίου τους, δύνανται να πάρουν επιπλέον μαθήματα μόνο από την κύρια θεματική που έχουν επιλέξει. Στο Δ' εξάμηνο όσοι φοιτητές επιθυμούν μπορούν να αλλάξουν την επιλογή της κύριας Θεματικής Ενότητας [Θ.Ε.2, Θ.Ε.3, Θ.Ε.4]

13 Πρακτική Άσκηση

Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν την Πρακτική Άσκηση (Π.Α.) ως μάθημα επιλογής από το τρίτο έτος σπουδών τους και να ασκηθούν σε ένα εργασιακό πλαίσιο που θα επιλέξουν ανάμεσα σε συνεργαζόμενους φορείς σε διάφορες πόλεις της

Ελλάδος. Η επιλογή γίνεται με ένα τρόπο τέτοιο που δίνει τη δυνατότητα στον/στην ίδιο/α τον/την φοιτητή/τρια να επιλέξει υπηρεσία σε συνεργασία συνήθως με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή και άλλο διδάσκοντα στο Τμήμα.

Οι ασκούμενοι φοιτητές/τριες αμείβονται και ασφαίζονται αποκλειστικά μέσω της Π.Α. και όχι από τον φορέα απασχόλησης. Ο φορέας απασχόλησης μπορεί να είναι οποιοδήποτε σύννομου τύπου επιχείρηση/εταιρεία του ιδιωτικού τομέα και περιορισμένος αριθμός θέσεων σε φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Ο/η ασκούμενος/νη πρέπει να απασχολείται σε εργασίες σχετικές με τις σπουδές του. Κάθε έτος προκηρύσσεται περίοδος υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή των φοιτητών/τριών στην ΠΑ.

Η πρακτική άσκηση έχει χρονική διάρκεια τριών (3) μηνών για κάθε ασκούμενο/νη.

Οι διαδικασίες για την ένταξη στην Πρακτική Άσκηση είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες: Αναρτώνται σχετικές ανακοινώσεις για την έναρξη υποβολής αιτήσεων πρακτικής άσκησης στους χώρους του Τμήματος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Κατόπιν, το Τμήμα αξιολογεί και προεπιλέγει τους/τις φοιτητές/τριες που θα συμμετάσχουν με βάση τον αριθμό των μαθημάτων που έχουν επιτυχώς διαγωνιστεί και το μέσο όρο της βαθμολογίας τους στα συγκεκριμένα μαθήματα. Στη συνέχεια και για 5 εργάσιμες ημέρες, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ένσταση (εντός πέντε ημερών από την επόμενη της ημέρας ανάρτησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης) στο πρωτόκολλο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και αυτή θα εξετάζεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων & Προσφυγών του ΕΛΚΕ, ενώ ο τελικός πίνακας των επιλεγέντων φοιτητών θα εγκρίνεται τελικώς και από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Οι φορείς απασχόλησης έχουν ήδη επιλεγεί ή επιλέγονται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του προγράμματος. Οι φοιτητές/τριες που θα συμμετάσχουν στην Πρακτική Άσκηση μπορούν να δηλώσουν φορείς απασχόλησης που δέχονται να συνεργαστούν με το Τμήμα στο πλαίσιο της Π.Α.. Οι φορείς απασχόλησης μπορούν να βρίσκονται οπουδήποτε στην ελληνική επικράτεια.

Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης, ζητούνται στοιχεία σχετικά με την απασχόλησή τους τόσο από τον/την φοιτητή/τρια, όσο και από τον φορέα απασχόλησης. Με το πέρας της πρακτικής, συντάσσονται ατομικές εκθέσεις παρακολούθησης της Π.Α. και κατατίθεται σύντομη αναφορά από το φορέα απασχόλησης (ανά φοιτητή/τρια).

14 Συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus

Οι φοιτητές του Τμήματος Περιβάλλοντος μπορούν μέσω του προγράμματος Erasmus να επισκεφθούν συνεργαζόμενο πανεπιστημιακό τμήμα του εξωτερικού για την παρακολούθηση μαθημάτων. Η αναγνώριση των μαθημάτων που εξετάστηκαν επιτυχώς στο εξωτερικό και η κατοχύρωσή τους για την απόκτηση πτυχίου γίνεται μετά από σχετική έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος σύμφωνα με την παράγραφο 3, άρθρο 25 Ν. 2083/92. Οι φοιτητές μπορούν επίσης μέσω του προγράμματος Erasmus Placement να κάνουν πρακτική εργασία σε φορέα του εξωτερικού. Η περίοδος πρακτικής εργασίας αναγνωρίζεται από το Τμήμα και ανάλογα με τη διάρκεια της εργασίας αποδίδονται μονάδες ECTS στους συμμετέχοντες φοιτητές. Η διαδικασία επιλογής των φοιτητών/τριών στα προγράμματα Erasmus Studies/Placement και οι απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής ορίζονται από το Ίδρυμα. Για την καθοδήγηση των συμμετεχόντων

φοιτητών και την υπογραφή των απαραίτητων εντύπων για τη μετακίνησή τους ορίζεται ως Τμηματικός Υπεύθυνος μέλος ΔΕΠ του Τμήματος.

15 Διατμηματικά μαθήματα

Στα προαιρετικά μαθήματα περιλαμβάνονται επίσης μαθήματα από τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών άλλων τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου.

16 Διδακτικά Συγγράμματα

Με την ολοκλήρωση των εγγραφών σε κάθε εξάμηνο, παρέχονται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες δωρεάν διδακτικά συγγράμματα για τα μαθήματα τα οποία έχουν δηλώσει. Η ηλεκτρονική δήλωση/επιλογή συγγράμματος/μάτων ανά μάθημα υποβάλλεται από τους/τις φοιτητές/ριες, σε συγκεκριμένη προθεσμία, στην διεύθυνση www.eudoxus.gr. Μετά το κλείσιμο της εφαρμογής από την Υπηρεσία Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΥΔΟΞΟΣ» του Υπουργείου, δεν είναι δυνατή η προμήθεια συγγραμμάτων.

17 Διεξαγωγή μαθημάτων

Το ωρολόγιο πρόγραμμα κάθε εξαμήνου ανακοινώνεται από τη Γραμματεία το αργότερο τρεις μέρες πριν την έναρξη του εξαμήνου.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας παροτρύνει τους/τις φοιτητές/τριες του να συμμετέχουν αδιάλειπτα σε όλα τα μαθήματα, στο σύνολο των διδακτικών εβδομάδων και ωρών. Η παρακολούθηση των υποχρεωτικών και των υποχρεωτικών-επιλογής μαθημάτων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά είναι ισχυρή γνώμη μας πως η συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι μείζον δικαίωμα των φοιτητών/τριών και η βάση για την πλήρη ενίσχυση των επιστημονικών προσόντων τους. Αυτό το δικαίωμα πρέπει να αξιοποιείται και οι ευκαιρίες απόλαυσής του, στο πλαίσιο των δωρεάν σπουδών, είναι συνήθως περιορισμένες στον ανθρώπινο βίο.

Παράλληλα, η συμμετοχή και η παρακολούθηση στα σεμινάρια, τα οποία έχουν δυνατότητα περιορισμένου αριθμού εγγεγραμμένων (μέχρι 25 φοιτητές/φοιτήτριες), είναι υποχρεωτική.

Σε περιπτώσεις μεγάλου αριθμού εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε ένα μάθημα ή σε περιπτώσεις ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του μαθήματος, έπειτα από εισήγηση του/της διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης, το μάθημα μπορεί να διεξαχθεί σε επιμέρους τμήματα φοιτητών/τριών.

Ο ελάχιστος αριθμός φοιτητών που πρέπει να έχουν επιλέξει ένα προαιρετικό μάθημα προκειμένου να διδαχθεί αυτό κανονικά είναι πέντε. Ωστόσο, αν ο διδάσκων το επιθυμεί, η διδασκαλία ενός προαιρετικού μαθήματος μπορεί να πραγματοποιηθεί και με λιγότερους φοιτητές. Σε αντίθετη περίπτωση δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές που δήλωσαν το μάθημα να το αντικαταστήσουν στη δήλωσή τους με ένα άλλο.

Για αναβολές προγραμματισμένων εκπαιδευτικών διαδικασιών ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή ως προς το ωρολόγιο πρόγραμμα που ανακοινώνεται στην έναρξη του εξαμήνου, ενημερώνεται εκ των προτέρων η Γραμματεία (τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες, πλην εκτάκτων περιπτώσεων), ενώ ταυτόχρονα ορίζεται η ημέρα και ώρα αναπλήρωσης.

Σε περίπτωση που οι προγραμματισμένες εκπαιδευτικές διαδικασίες δεν πραγματοποιούνται εξαιτίας έκτακτων γεγονότων ή γενικότερα λόγω ανωτέρας βίας, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η έγκαιρη ενημέρωση και να ενημερώνεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά η Γραμματεία. Οι εκπαιδευτικές αυτές διαδικασίες αναπληρώνονται σε κατάλληλο χρόνο πριν τη λήξη του εξαμήνου.

18 Εξετάσεις

Ο/η διδάσκων/ουσα το μάθημα έχει την αποκλειστική ευθύνη για τον προσδιορισμό του τρόπου ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών και φοιτητριών καθώς και της τελικής βαθμολογίας. Τα ακριβή χαρακτηριστικά της εξεταστικής διαδικασίας (τρόπος εξέτασης και η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών/τριών) προσδιορίζονται από τον/τη διδάσκοντα/ουσα στην αρχή του εξαμήνου και περιγράφονται στο περίγραμμα του μαθήματος.

Η εξεταστική διαδικασία ολοκληρώνεται με τη συμμετοχή του φοιτητή/τριας στην εξεταστική περίοδο του συγκεκριμένου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κάποιο μάθημα, ο/η φοιτητής /τρια μπορεί να επανεξεταστεί κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην επαναληπτική εξέταση κάποιου υποχρεωτικού μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να το δηλώσει εκ νέου και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Η κατοχύρωση μαθήματος σε φοιτητές/τριες που μετεγγράφονται από άλλο πανεπιστήμιο ή που κατατάσσονται ως πτυχιούχοι/ες για τη λήψη και άλλου πτυχίου, είναι δυνατή, εφόσον αυτοί/ές έχουν διδαχθεί το ίδιο ή αντίστοιχο μάθημα στο Τμήμα προέλευσης και έχουν εξεταστεί σε αυτό επιτυχώς. Η κατοχύρωση γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από πρόταση του/της διδάσκοντος/ουσας του μαθήματος ή του οικείου τομέα. Για τα εν λόγω μαθήματα, ως βαθμός κατοχυρώνεται εκείνος που είχε δοθεί στο Τμήμα προέλευσης, ενώ ως αριθμός διδακτικών και πιστωτικών μονάδων κατοχυρώνεται ο προβλεπόμενος στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος υποδοχής.

19 Κανονισμός εξετάσεων

Οι φοιτητές κρίνονται για τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους και δεν επιτρέπεται στους/τις φοιτητές/τριες να συμπεριφέρονται αθέμιτα έναντι των συναδέλφων του, πλήττοντας την ακεραιότητα και διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησης, αλλά και την αξιοπιστία και το ακαδημαϊκό επίπεδο του πτυχίου που απονέμει το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας καθιστά σαφές στους φοιτητές ό, τι συνιστά ανάρμοστη ή παραβατική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια των εξετάσεων ή σε γραπτή πρόοδο ή σε άλλη μορφή αξιολόγησης (προφορική εξέταση, εργασία) με τα ακόλουθα:

α) Μορφές ανάρμοστης ακαδημαϊκά συμπεριφοράς κατά την διάρκεια αξιολόγησης φοιτητών είναι οι παρακάτω:

- Η διάθεση προς χρήση από τον εξεταζόμενο ή η εναπόθεση στον προσβάσιμο από αυτόν χώρο εξέτασης οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (κινητό τηλέφωνο κ.λπ.) κατά τη διάρκεια εξέτασης.
- Η χρήση απαγορευμένου εξοπλισμού, λογισμικού ή υλικού κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η λήψη πληροφοριών (σε οποιαδήποτε μορφή επικοινωνίας γραπτά, προφορικά και από οποιονδήποτε προερχόμενη) κατά τη διάρκεια των εξετάσεων.
- Η παραπλάνηση ή η απόπειρα παραπλάνησης από μέρους του φοιτητή/τριας αναφορικά με την ταυτότητά του. Σημειώνεται ότι η πλαστοπροσωπία και πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων είναι ποινικά αδικήματα.
- Η παροχή στο προσωπικό του Τμήματος εσφαλμένων ή παραπλανητικών πληροφοριών πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά την εξέταση.
- Η ανεπίτρεπτη (δίχως άδεια από τους επιτηρητές ή διδάσκοντα) απομάκρυνση των θεμάτων της εξέτασης από την αίθουσα διεξαγωγής εξετάσεων από άτομο ή φοιτητή που δεν έχει σχετική εξουσιοδότηση ή άδεια.
- Η οποιαδήποτε ανεξέλεγκτη και μη εποπτευόμενη απουσία/αποχώρηση από την αίθουσα της εξέτασης (σε αυτές τις περιπτώσεις δεν επιτρέπεται η εκ νέου είσοδος στην αίθουσα της εξέτασης).
- Η ανεπίτρεπτη και μη δηλωθείσα απόκτηση των ερωτήσεων-θεμάτων της εξέτασης, πριν τη διεξαγωγή της, ανεξάρτητα από το εάν ο/η συγκεκριμένος/η φοιτητής/τρια συμμετέχει στην εξέταση αυτή.
- Η μη τήρηση του κανονισμού σχετικά με την ορθή διεξαγωγή των εξετάσεων, με τρόπο που μπορεί να αποβεί σε όφελος του/της φοιτητή/τριας έναντι των υπολοίπων εξεταζόμενων.
- Η μη τήρηση των οδηγιών των εξεταστών.
- Η ανάρμοστη, προσβλητική ή επιθετική συμπεριφορά των εξεταζόμενων κατά τη διάρκεια των εξετάσεων προς τους εξεταστές.

β) Υποβοήθηση και συνέργεια σε ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά.

Οι φοιτητές/τριες που δρουν με τον παραπάνω τρόπο θα υφίστανται τις ίδιες συνέπειες με τους/τις φοιτητές/τριες που έχουν επιδείξει ανάρμοστη συμπεριφορά. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι παρακάτω δραστηριότητες:

- Ο διαπληκτισμός ή συμπλοκή με κάποιο άλλο άτομο (φοιτητή/τρια ή όχι) κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η παροχή βοήθειας/συνέργεια σε φοιτητή/τρια που εκδηλώνει ανάρμοστη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η συγγραφή εργασίας για λογαριασμό άλλου/ης φοιτητή/τριας.
- Η παροχή σε φοιτητή/τρια υλικού (π.χ. εργασίας) για να κατατεθεί προς αξιολόγηση και να αξιολογηθεί, συνιστά υποβοήθηση και συνέργεια, καθώς και η γνωστοποίηση/ διαφήμιση προσφοράς τέτοιων υπηρεσιών (π.χ. η διαφήμιση υπηρεσιών συγγραφής παντός είδους εργασιών).
- Η κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας άλλου/ης φοιτητή/τριας.

γ) Αντιμετώπιση περιστατικών ανάρμοστης συμπεριφοράς:

Ο διδάσκων ή ο εκ του νόμου προβλεπόμενος εξεταστής όταν αντιληφθούν περιστατικά εκδήλωσης ακαδημαϊκά ανάρμοστης συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια των εξετάσεων ή περιστατικών μη τήρησης του κανονισμού εξετάσεων ή

οποιαδήποτε ανάρμοστη ή παραβατική συμπεριφορά από τον/την εξεταζόμενο/η, μπορούν να διακόψουν την εξέτασή του και να συλλέξουν το γραπτό.

Στη συνέχεια, ενημερώνεται η Συνέλευση του Τμήματος για την επιβολή των πειθαρχικών κυρώσεων. Για τη λήψη απόφασης από την Συνέλευση θα πρέπει να υποβληθεί σχετική έκθεση (με περιγραφή του περιστατικού και επισύναψη σχετικού υλικού που κρίνεται χρήσιμο) από τον διδάσκοντα ή εξεταστή προς τον Πρόεδρο του Τμήματος. Ο Πρόεδρος αφού αξιολογήσει το περιστατικό και προβεί στις κατά την κρίση του ενέργειες αποφασίζει για το εάν θα παραπέμψει το θέμα στη Συνέλευση του Τμήματος προκειμένου να εξεταστεί η άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

Ανεξαρτήτως των πειθαρχικών κυρώσεων, ο/η εξεταστής/στρια ή ο/η διδάσκων/σκουσα μπορεί να διακόψει την εξέταση του φοιτητή που εμπλέκεται π.χ. σε συνεργασία ή αντιγραφή, να ακυρώσει το γραπτό και να βαθμολογήσει με μηδέν τον εξεταζόμενο.

Ο προπηλακισμός, η εξύβριση, η απειλή και η κάθε μορφής προσβλητική συμπεριφορά εις βάρος του/της εξεταστή/στρια ή διδάσκοντος/σκουσας πριν την έναρξη ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης συνιστά λόγο ακύρωσης της εξέτασης. Η σχετική απόφαση μπορεί να ληφθεί από τον εξεταστή ή εκ των υστέρων από τον Πρόεδρο του Τμήματος.

ε) Υποχρεώσεις διδασκόντων/ εξεταστών:

- Να εποπτεύουν τη διαδικασία σε όλη τη διάρκεια της εξέτασης,
- Να προσέρχονται έγκαιρα (π.χ. 15 λεπτά πριν την εξέταση) για να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.
- Να συμπτύσσουν τις αίθουσες εξέτασης αν οι εξεταζόμενοι είναι λιγότεροι από ό,τι αναμένεται.
- Να ορίσουν το χρονικό διάστημα μετά την έναρξη της εξέτασης που θα επιτρέπεται η αποχώρηση των εξεταζόμενων.
- Να ορίζουν την ακριβή διάρκεια της εξέτασης, καθώς και εάν το έντυπο των θεμάτων επιστρέφεται ή όχι.
- Να προσδιορίζουν το χρόνο υποβολής και τον τρόπο απάντησης των αποριών.
- Να δέχονται στις ώρες γραφείου τους όσους φοιτητές επιθυμούν να δουν το γραπτό τους.

20 Βαθμολογία

Η βαθμολογία των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών ορίζεται με βάση τη δεκαβάθμια κλίμακα (1 έως 10). Επιτυχής θεωρείται η εξέταση, εάν ο/η φοιτητής/τρια βαθμολογηθεί τουλάχιστον με το βαθμό πέντε (5). Η βαθμολογία εκφράζεται με ακέραιους αριθμούς.

Μετά από την οριστικοποίηση της βαθμολογίας στο ηλεκτρονικό Φοιτητολόγιο ή την κατάθεση της βαθμολογίας στη Γραμματεία υπάρχει η δυνατότητα διορθωτικής παρέμβασης μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από την οριστικοποίηση ή κατάθεση της βαθμολογίας.

21 Βαθμός Πτυχίου - Ολοκλήρωση Σπουδών/Ορκωμοσία

Ο βαθμός πτυχίου προσδιορίζεται, εφόσον ο/η φοιτητής/ήτρια έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό διδακτικών και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση στη Γραμματεία για την Ορκωμοσία τους, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

-Έντυπο αίτησης συμμετοχής στην ορκωμοσία

-Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν έχουν εκκρεμότητες με την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου

-Μαζί με τα προηγούμενα καταθέτουν το Πάσο, την Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και το Βιβλιάριο Υγείας (όποια από αυτά είχαν εκδοθεί) στη Γραμματεία.

Οι Πρυτανικές αρχές του Πανεπιστημίου και ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζουν την ημερομηνία της πανηγυρικής δημόσιας τελετής ορκωμοσίας και αποφοίτησης των φοιτητών/τριών που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

22 Ισχύς του παρόντος Κανονισμού Προπτυχιακών Σπουδών

Ο παρών Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών συντάχθηκε και εγκρίθηκε από την Συνέλευση του Τμήματος Κοινωνιολογίας με βάση τις προβλέψεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου περί Ανωτάτης Εκπαίδευσης, την πολιτική ποιότητας σπουδών και τους ακαδημαϊκούς στόχους του Τμήματος. Η Συνέλευση, ως κυρίαρχο όργανο, δύναται να τροποποιήσει επιμέρους άρθρα ή το σύνολο του κανονισμού, με βάση πάντοτε τις προβλέψεις του νόμου.

Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.